

Høje høje og dybe dale

Her er en ny måde at opleve Mols Bjerge på. Alene eller med familien, vennerne eller skoleklassen. Tag på en vandretur i landskabet – hvor du både bestiger de høje høje og triller ned i de dybe dødishuller.

Er du til ekspeditioner og opdagelsesrejser i ukendte områder, så er Mols Bjerge lige noget for dig. Her er både betagende udsigter og mystiske huller.

Vi har fundet de højeste høje og dybeste dale i Mols Bjerge. Folderen her præsenterer tre ruter af forskellig sværhedsgrad og længde, hvilket giver dig mulighed for at finde den tur, som passer netop til dig. Men du kan også selv sammensætte turen rundt til de mange seværdige punkter.

Den lette blå er for den uøvede, den røde er lidt mere udfordrende og endelig den krævende sorte rute, som er for den mere trænede vandrer.

Ruterne giver dig mulighed for på egen krop at mærke, hvordan isen efter sidste istid har formet landskabet med dets mange bakketoppe og dybe huller.

Alle de nævnte steder og punkter er markeret i terrænet med et piktogram, så du let kan finde dem. Punkterne er også beskrevet med GPS-koordinater, så du kan finde dem med GPS.

Ruten mellem de enkelte punkter er ikke markeret i terrænet, men du kan finde vej ved hjælp af kortet og GPS.

Mols Bjerge – geologien og landskabet

Under sidste istid, for cirka 14.000 år siden, blev Mols Bjerge formet. I slutningen af istiden skød store gletsjere sig frem fra sydøst, gennem Kalø Vig og Ebeltøft Vig. Netop her gik isen i stå og lå i længere tid og ophobede sand, grus og sten i lange randbakker langs iskanten. Bakkekammene følger derfor vigenes kystlinier.

Efter dannelsen af bakkerne, er først smeltevand, så regnvand gennem årtusinder løbet ud mod havet og har skåret sig ned til dale og kløfter. De har nu ofte en grusvej i bunden.

De mange store dødishuller er også dannet i istiden. Hvert dødishul er aftrykket af et kæmpe isblok, der var brækket af den stillestående isfront. Isblokkene blev, efter afknækningen, omgivet af materiale fra isfronten. Da isblokkene kun langsomt smeltede, sivede smeltevandet væk gennem jorden og dannede ikke smeltevands-afløb ud af hullet.

Dødishullerne, store og små, runde og aflange, ses i dag som store kraterlignende huller med stejle sider.

Foto: Ann Malmgren

Sværhedsgrad	Blå rute	Rød rute	Sort rute
Parkering og start	P-plads Agri Bavnehøj	P-plads Skovbjerg	P-plads Trehøje
Turlængde	2,5 km	4,7 km	7,3 km
Højste punkt	Agri Bavnehøj 137 m.o.h.	Høvelshøj 109 m.o.h.	Trehøje 127 m.o.h.
Laveste punkt	Ved vej: 76 m.o.h.	Dødishul 53 m.o.h.	Tinghulen 50 m.o.h.
Højdemeter i alt	61 m.	56 m.	77 m.
Tidsforbrug	ca. 30 min	ca. 65 min	ca. 85 min

#	Seværdige steder	UTM32-koordinater Zone 32V/WGS84		Højde m.o.h.
		N	E	
1	P-plads Agri Bavnehøj	6 232 605	594 878	-
2	Agri Bavnehøj	6 232 729	595 252	137 m.
3	Sommerhuset	6 232 521	595 363	117 m.
4	P-plads ved Skovbjerg	6 231 426	596 312	-
5	Skovbjerg	6 231 521	596 004	96 m.
6	Tremosegård	6 231 523	595 663	53 m.
7	Høvelshøj	6 231 409	595 384	109 m.
8	Dødishul, Århus Plantage	6 232 276	596 098	56 m.
9	P-plads Trehøje	6 229 945	595 060	-
10	Benlig Høj	6 230 172	595 346	120 m.
11	Udsigt, Ebeltøft Vig	6 230 402	595 644	102 m.
12	Toggerbjerg	6 230 833	595 471	115 m.
13	Tinghulen	6 230 930	595 235	50 m.
14	Helligkilde	6 230 878	594 962	75 m.
15	Gravhøj, vest f. Trehøje	6 229 890	594 503	109 m.
16	Trehøje	6 229 938	594 974	127 m.

Foto: DGI Karpenhøj

Praktiske oplysninger

Bemærk at de angivne højder er i forhold til havets overflade, samt at disse højdeangivelser skal tages som vejledende, idet vi ikke har eksakte opmålinger for alle de beskrevne punkter.

Målet med turene er, at du får en stærk oplevelse af landskabet under åben himmel med masser af frisk luft i fantastiske omgivelser.

For alle turene gælder det, at du skal være forberedt på at få sved på panden og at pulsen stiger. Det er en god idé at have solidt fodtøj på tage lidt vand med.

Find dyrene...

Ved hver koordinat finder du et bogstav på stolpen, dog undtaget de tre p-pladser. Når du har gået en rute, kan du samle bogstaverne til et ord, som danner navnet på et dyr. Kan du finde alle tre dyr? Og kan du finde dem i naturen? (Løsning findes andetsteds i folderen) - god fornøjelse.

Du kan læse mere om Nationalpark Mols Bjerge og de øvrige nationalparker i Danmark på www.danmarks-nationalparker.dk

Naturstyrelsen forvalter arealer over hele landet og driften heraf tilgodeser både friluftsmål, produktionshensyn og beskyttelse af natur og kulturværdier.

Denne folder er lavet af DGI Karpenhøj, som er et natur- og friluftscener placeret i Mols Bjerge. DGI Karpenhøjs besøgscenter er åbent året rundt. Læs mere på www.karpenhoej.dk.

Folderen er produceret med støtte fra Arbejdsmarkedets Feriefond.

Miljøministeriet Naturstyrelsen
Vasevej 7, 8920 Randers NV
Tlf.: 72 54 30 00
E-mail: KJY@nst.dk

(Bi - Snog - Musvåge)

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Høje høje Dybe dale

- Bestig høje høje og tril ned i dybe dødishuller
- Tre ruter - tre sværhedsgrader

Foto: Ann Malmgren

De højeste høje

Agri Bavnehøj: 137 m. (pkt.1)

Navnet Bavnehøj stammer fra en brændestabel/bål, som er placeret et højtliggende sted – en bavnehøj. Dermed kunne ilden ses langt omkring. Bavnerne blev benyttet som varslingsystem i tilfælde af fjender.

GPS – koordinat (6 232 729, 595 252)

“Sommerhuset”: 117 m. (pkt.2)

Her lå tidligere et sommerhus midt i det skønne område, der dannede ramme om indvielsen af Nationalpark Mols Bjerge i 2009.

GPS – koordinat (6 232 521, 595 363)

Skovbjerg: 96 m. (pkt.3)

Højen er en rundhøj, som har været benyttet til begravelse. Højen stammer sandsynligvis fra bronzealderen. Her er resterne af den oprindelige egeskov, der i 1600 – tallet dækkede store dele af Mols Bjerge.

GPS – koordinat (6 231 521, 596 004)

Høvelshøj: 109 m. (pkt.5)

Højen er en rundhøj, som har været benyttet til begravelse. Diameteren er 30 – 40 fod og højen er 4 fod. Højen er bygget af sten på en fods størrelse.

GPS – koordinat (6 231 409, 595 384)

Benlig Høj: 120 m. (pkt.7)

Højen består af sten og er cirka 45 fod i tværmål og 6 fod høj. Oprindelig hed højen enlig høj (udtales: jenlehøj) dvs. den høj som ligger alene. Da geologerne for mange år siden kom til Mols for at registrere området, ville de have, at beboerne skulle tale rigsdansk og derfor kaldte de højen for Benlighøj, så det hedder den i dag.

GPS – koordinat (6 230 172, 595 346)

Udsigten over Ebeltoft Vig: 102 m. (pkt.8)

Dette punkt er ikke en egentlig top som de mange andre toppe i området, til gengæld er udsigten helt fantastisk ind over Ebeltoft.

GPS – koordinat (6 230 402, 595 644)

Toggerbjerg: 115 m. (pkt.9)

Højen er en rundhøj, som har været benyttet til begravelse.

GPS – koordinat (6 230 833, 595 471)

Gravhøj vest for Trehøje: 109 m. (pkt.12)

GPS – koordinat (6 229 890, 594 503)

Trehøje: 127 m. (pkt.13)

Området indeholder i alt 22 gravhøje. Det er dog tre store bronzealderhøje, som har givet navn til området. Gravhøjene blev ofte anlagt i nærheden af veje, vadesteder eller på andre synlige steder i terrænet.

GPS – koordinat (6 229 938, 594 975)

De dybeste dale

Tremosegård: 53 m. (pkt.4)

Tremosegård blev udstykket fra en gård i Toggerbo. Tremosegård er et såkaldt bolsted, det vil sige en ejendomsstørrelse, som ligger imellem en gårdejer og en husmand. Et bolsted ejede kun så meget jord, at husstanden kunne leve af det.

GPS – koordinat (6 231 523, 595 663)

Dødishullet ved Århus Plantage: 56 m. (pkt.6)

Tidligere var dette dødishul næsten ikke til at se for træer. Arealet har været tilplantet med nåletræ og plantagen var frodig og stod tæt, så tæt at den skjulte landskabet effektivt.

GPS – koordinat (6 232 276, 596 098)

Tinghulen: 50 m. (pkt.10)

Tinghulen er også et dødishul og hulen har været benyttet til tingsted. Tingstedet var datidens retssal, det var der, hvor folket kunne fremsige en klage, som så blev diskuteret og derefter blev der afsagt en dom.

GPS – koordinat (6 230 930, 594 235)

Helligkilde: 75 m. (pkt.11)

Folk har søgt efter Helligkilder helt ind i 1900-tallet, fordi folketroen mente, at det havde en helbredende virkning, hvis man drak af eller badede i disse kilder. Troen går helt tilbage til hedensk tid og i norden har kildedyrkelse været kendt siden bronzealderen (1800 – 500 år f.v.t.).

GPS – koordinat (6 230 878, 594 862)

Blå rute: Agri Bavnehøj

Let rute med moderate stigninger op og ned. Højeste punkt Agri Bavnehøj med 137 m, laveste punkt er 76 m ved udgangen fra dyrefolden til vejen. Ruten er 2,5 kilometer og kan gås igennem på cirka ½ time. Start ved P-pladsen ved Agri Bavnehøj. På blå rute finder du to bogstaver.

Bogstavernes placering er markeret med gult på kortet.

Rød rute: Skovbjerg og Høvelshøj

Mellemlang rute med større stigninger op og ned. Højeste punkt er Høvelshøj med 109 m. Laveste punkt er Tremosegård med 53 m. Ruten er 4,7 kilometer og kan gås igennem på cirka 65 minutter. Start ved P-pladsen ved Skovbjerg. På rød rute finder du fire bogstaver.

Bogstavernes placering er markeret med gult på kortet.

Sort rute: Trehøje og Tinghulen

Lang rute med flere stigninger op og ned. Højeste punkt er Trehøje med 127 m. Laveste punkt er Tinghulen med 50 m, en højdeforskel på 77 meter. Ruten er 7,3 km og kan gås igennem på cirka 85 minutter. Start ved P-pladsen ved Trehøje. På sort rute finder du syv bogstaver.

Bogstavernes placering er markeret med gult på kortet.

